

mevzuat hükümlerine aykırı olarak gerçekleştirilen fazla ödeme tutarı ile sorguda adı geçen kamu görevlilerinin karar, eylem ve işlemleri arasında illiyet bağı kurulamadığından herhangi bir kamu zararının mevcudiyetinden söz edilmesi mümkün olmamakla birlikte açıkça mevzuata aykırı olarak yapıldığı

Kamu İdaresi Türü	Diğer Özel Bütçeli İdareler
Yılı	2014
Dairesi	8
Karar No	135
İlam No	330
Tutanak Tarihi	8.5.2018
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Mükerrer Proje Desteği Ödemesi Yapılması:

... tarafından ... Başlangıç Destek Programı çerçevesinde KOBİ'lere verilen destekten yararlanan ... Ltd. şti.'nin, Araştırma-Geliştirme ve İnovasyon Destek Programı kapsamında ...'e sunduğu "... Projesi" gereğince aynı gider gerçekleşmesi için ... tarafından da destekleme yapılması sonucunda sebebiyet verilen ... TL tutarındaki kamu zararına ilişkin olarak;

KOSGEB Destek Programları Yönetmeliğinin;

"Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin (b) bendinde; "Destek Programı: Amacı, kapsamı, destek türleri ve unsurları, destek miktarı, destek oranı ve her bir programa mahsus genel hükümleri İcra Komitesi tarafından belirlenen ve Başkanlık tarafından yürütölen programı, ... ifade eder."

"Destek programları" başlıklı 5'inci maddesinde ise;

"(1) Bu Yönetmelik kapsamında sağlanacak destekler, KOSGEB tarafından destek programları çerçevesinde verilir.

(2) Destek programları; ölkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında, küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek, ihracattaki paylarını artırmak, araştırma-geliştirme, yenilik ve işbirliği faaliyetlerini desteklemek ve girişimcilik költürünü geliştirmek amacına uygun olarak; Ar-Ge ve yenilik, endüstriyel uygulama, girişimcilik, pazarlama, edönüşüm, kurumsallaşma, markalaşma, kalite geliştirme, tasarım, çevre, enerji ve işbirliği-güçbirliği ile günün şartlarına bağlı olarak oluşabilecek diğer konularda, Kalkınma Planları, Hükümet Programları ve Yıllık Programlarda belirlenen hedefler dikkate alınarak hazırlanır. Destek programlarına ilişkin olarak Kalkınma Ajansları ile kurulacak işbirliğinin çerçevesi protokoller ile belirlenir.

(3) Destek programlarının teknik, mali ve idari hususları her bir destek programında ayrı ayrı belirtilir. Destek

programları; amaç, kapsam, destek türleri ve unsurları, destek miktarı, destek oranı ve her bir programa mahsus genel hükümleri içerir.

(4) Destek programları, İcra Komitesi onayı ile yürürlüğe girer. Onaylanan destek programları KOSGEB'in www.kosgeb.gov.tr internet adresinden duyurulur, ayrıca yazılı duyuru yapılmasına gerek yoktur. Destek programlarının değiştirilmesi, kaldırılması ve/veya birleştirilmesi İcra Komitesi kararıyla yapılabilir.

(5) İcra Komitesi tarafından onaylanan destek programlarının uygulama esasları Başkanlıkça belirlenir ve KOSGEB'in www.kosgeb.gov.tr internet adresinden duyurulur, ayrıca yazılı duyuru yapılmasına gerek yoktur.”

Hükümlerine yer verilmiştir.

KOBİ Proje Destek Programı Uygulama Esasları'nın “Destek ödemeleri” başlıklı 13 üncü maddesinde de;

“(1) İşletme, KOBİ Proje Destek Programı Proje Ara Faaliyet Raporu, proje kapsamında yapılan giderlere ilişkin fatura/fatura yerine geçen belgeler ve bunların ödendiğine dair banka dekontları ile birlikte Hizmet Merkezine başvurur. KOBİ Proje Destek Programı Proje Başvuru Formu hazırlama aşamasında danışmanlık hizmeti alınmış ise buna ait fatura ilk izleme dönemine ait harcama belgeleri ile birlikte sunulur.

(2) KOBİ Proje Destek Programı Proje Ara Faaliyet Raporu ve ekinde verilen o izleme dönemi içinde yapılmış harcamalara ilişkin ödeme belgeleri Hizmet Merkezi tarafından değerlendirilir.

(3) Proje kapsamında makine-teçhizata ilişkin destek ödemesi yapılmadan önce, işletmeden sorumlu personel işletmeyi ziyaret ederek ekte yer alan KOBİ Proje Destek Programı Tespit Tutanağını düzenler.

(4) Değerlendirme sonucunun uygun bulunması halinde işletmeden sorumlu personel tarafından ekte yer alan KOBİ Proje Destek Programı Destek Ödeme Oluru hazırlanarak Hizmet Merkezi Müdürünün olurluna sunulur.

(5) Destek ödemeleri, KOSGEB Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesinde belirtilen ödeme belgeleri ile birlikte Ödeme Emri Belgesinin eki olarak, ön mali kontrole tabi tutulanlar Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı İç Kontrol Müdürlüğüne, tabi tutulmayanlar ise ilgili Muhasebe Müdürlüklerine gönderilir. İlgili Muhasebe Müdürlüğü tarafından işletmenin banka hesabına destek ödemesi aktarılır.

(6) İlgili mevzuatında belirtilen limitlerin üzerinde vergi ve/veya SGK borcu bulunan işletmenin destek ödemesi yapılmaz. Ancak işletme tarafından mahsup dilekçesi verilmesi halinde, söz konusu borç destek tutarından mahsup edilerek ilgili kurum/kuruluşun banka hesabına, varsa kalan tutar işletmenin banka hesabına destek ödemesi olarak aktarılır.” ve

KOSGEB Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesinin “Ödeme emri belgesi ve eklerinin ön mali kontrol işlemleri” başlıklı 11’inci maddesinin (3) numaralı fıkrasında ise;

“(3) Harcama birimlerince, harcamanın niteliğine göre 31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde tanımlanan belgelerin tamamı, desteğin türüne göre 15.06.2010 tarih ve 27612 sayılı Resmi Gazetede yayımlan KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği, KOSGEB Destek Programı ve Destek Programları Uygulama Esaslarına uygun olarak tespit edilen ve destek kontrol formlarında destek ödeme dosyasında bulunması gereken belgeler sütununda belirtilen belgelerin tamamı ödeme emri belgesine eklenmek suretiyle Daire Başkanlığına gönderilir. Gönderilen belgeler İç Kontrol Müdürlüğüne idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabılır ödenek tutarı, ayrıntılı finansman programı, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve diğer mali mevzuat hükümlerine uygunluk yönünden en geç yedi iş günü içerisinde

değerlendirilerek ödenmesi uygun görülen belgeler üzerine “kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür” şerhi düşülerek kontrol yetkilisi tarafından imzalandıktan sonra ödenmek üzere ilgili muhasebe birimine gönderilir. Uygun görülmeyen evraklar ise aynı süre içinde Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde ilgili harcama birimine iade edilir.” denilmiştir.

KOSGEB Araştırma-Geliştirme, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı Uygulama Esasları’nın “Çeşitli ve Son Hükümler” başlıklı 25 inci maddesinde;

“...

(11) Vergi, sosyal güvenlik primi v.b. yasal yükümlülükler hariç olmak üzere aynı gider gerçekleşmesi için farklı kurum/kuruluşlardan destek alınamaz. Bu husus Taahhütnamede yer alır.

...” hükmüne yer verilmiştir.

15.06.2010 tarih ve 27612 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği uyarınca hazırlanan Araştırma-Geliştirme, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programına ilişkin işletmelerin imzaladığı Taahhütnamenin 6’ncı maddesinde ise;

“Vergi, sosyal güvenlik primi v.b. yasal yükümlülükler hariç olmak üzere aynı gider gerçekleşmesi için farklı kurum/kuruluşlardan destek almayacağımızı, kabul, beyan ve taahhüt ederiz.” denilmiş olup, ... Teknoloji Robotik, Elektronik ve Yazılım Sanayi Ltd. Şti. tarafından düzenlenen Taahhütnamesinde 26.04.2013 tarihinde imzalandığı görülmüştür.

Yine, TÜBİTAK 1507-KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı Uygulama Esasları’nın “Kamu Kaynaklı Desteklerin Düşülmesi” başlıklı 8 inci maddesinde;

“(1) Kuruluşlar başvuruda bulundukları projeler için kamunun

sağladığı diğer desteklerden yararlanabilirler. Proje destek başlama ve bitiş tarihleri arasında diğer kamu kaynaklarından sağlanan geri ödemesiz destekler, öneri ve/veya destek başvurularında belirtilmelidir.

(2) Proje destek başlama ve bitiş tarihleri arasında ulusal kamu kaynaklarından sağlanan geri ödemesiz destekler, AGY301’de bildirilen desteğin alındığı harcamalardan düşülerek desteklenmeye esas harcama tutarı belirlenir. Personel giderleri dışındaki harcama ve gider kalemleri için bu uygulama, desteğin sağlandığı tarih dikkate alınmadan yapılır. Personel giderlerinde ise, aynı dönem içinde aynı kişilere ulusal kamu kaynaklarından sağlanan destekler söz konusu kişinin TÜBİTAK ‘a beyan edilen aynı dönemine ait o kişiye ait harcamalarından düşülerek yapılır

(3) Kredi şeklinde geri ödemeli olarak alınan desteklerde bu madde uyarınca uygulama yapılmaz. 28/02/2008 tarih ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Kanun ile 13/06/2006 tarih ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan “Ar-Ge İndirimi” tanımını altında Ar-Ge faaliyetinde bulunan kuruluşlara sağlanan destekler bu madde kapsamında değerlendirilmez...” denilmiştir.

Dolayısıyla, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ile kamu kaynaklı desteklerin mükerrer kullanılmasını önlemek amacıyla düzenlemeler getirilmiş olup, aynı gider kalemi için kamu kaynaklı destek unsurlarından yararlanan işletmelerin diğer kamu kurumlarının desteklerinden yararlanamayacağı hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak, ... Hizmet Merkezi Müdürlüğü Ar-Ge ve İnovasyon Programı Kurulunun ... tarih ve ... nolu kararı ile ... Ltd. Şti.’nin sunduğu “... Projesi”nin ... tarafından desteklenmesine karar verildiği ve anılan işletmenin ... Destek Programı çerçevesinde sunduğu ... proje numaralı “... Projesi”nin ise ... tarihinden başlamak üzere ... tarafından da desteklendiği ve ... tarafından desteklenen

proje ödemeleri ile ... tarafından verilen destekler karşılaştırıldığında, adı geçen işletmenin aynı gider gerçekleştirmeleri için ...'ten de destek alması sonucunda mükerrer kamu kaynağı desteğinden yararlanılması sonucunda mevzuata aykırı davranıldığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “Kamu zararı” başlıklı 71’inci maddesinde:

“Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

- a) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,
- b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,
- c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,
- d) İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,
- e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,
- f) (Mülga:22/12/2005-5436/10 md.)
- g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması,

Esas alınır...”

hükmü yer almakta olup, sorumluluğa ilişkin 14.06.2007 tarih ve 5189/1 sayılı Sayıştay Genel Kurul Kararı’nda ise:

“...Kanunun 71’inci maddesinde, “Kamu zararı; kamu

görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır” şeklinde tanımlanarak kamu zararının belirlenmesinde esas alınacak unsurlar a-g işaretli bentlerde sayılmıştır. Gerek bu madde gerek diğer maddeler nazara alındığında 5018 sayılı Kanuna göre mali sorumluluğun şartları şöylece sıralanabilir:

– Kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem, eylem bulunmalıdır.

-Ortada bir kamu zararı olmalıdır.

-Mevzuata aykırı karar, işlem ve eylemle zarar arasında bir illiyet olmalıdır.

Bu yeni sorumluluk sisteminde objektif kusursuz sorumluluk anlayışından vazgeçilmiş bulunmaktadır...”

denilmektedir.

Dolayısıyla, gerek 5018 sayılı Kanunun yukarıda anılan 71’inci maddesi hükmü gerekse Sayıştay Genel Kurulunun 14.06.2007 tarih ve 5189/1 nolu Kararında; mali sorumluluk şartları;

“ – Kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem, eylem bulunmalıdır.

– Ortada bir kamu zararı olmalıdır.

– Mevzuata aykırı karar, işlem ve eylemle zarar arasında bir illiyet olmalıdır.”

şeklinde tek tek sıralanmış olup kamu zararının mevcudiyeti için açıkça illiyet bağı kurulma zorunluluğu getirilmiştir.

Bu kapsamda, sorguda adı geçen sorumluların harcama sürecinde harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisi olarak yer aldıkları görülmekle birlikte, savunmalarında da belirtildiği üzere; sorgu konusu edilen destek taleplerinin öncelikle ...’e

yapıldığı ve daha sonra işletme tarafından ...'tan destek talebinde bulunulduğu, ... veya başka bir kurum tarafından aynı personel için destek alınacağı ile ilgili herhangi bir bilginin işletme veya ... tarafından ...'deki muhataplarına iletilmediği, ödeme işlemleri gerçekleştirilirken ... personeli tarafından yönetmelik ve yönergelere uygun olarak gerekli kontrollerin yapıldığı, işletmenin ...'e destek talebi ekinde verdiği ödemeye esas belgelerin ...'a daha sonra verildiği ve sorumluların işletmenin başka kurumlardan destek aldığı ile ilgili bir kontrol mekanizmasına da sahip olmadığı, nitekim ... mevzuatında bu konuda bir kontrol yapılması ile ilgili olarak harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlilerine açıkça verilmiş bir görevin de bulunmadığı, dolayısıyla işletme bildirmediği sürece bir başka kurumdan destek alındığına veya projesinin desteklendiğine ilişkin olarak herhangi bir bilgiye ulaşma imkânlarının bulunmadığı anlaşılmış bulunmaktadır.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak gerçekleştirilen fazla ödeme tutarı ile sorguda adı geçen kamu görevlilerinin karar, eylem ve işlemleri arasında illiyet bağı kurulamadığından herhangi bir kamu zararının mevcudiyetinden söz edilmesi mümkün olmamakla birlikte açıkça mevzuata aykırı olarak yapıldığı anlaşılan mükerrer destek ödemesinden kaynaklı ... TL tutarındaki idare alacağının;

Personel Gideri Desteği kapsamında ...'ten alınan 2014-1 ve 2014-2 dönemlerine ait ... TL'sinin ...'a bildirildiği ve bu tutar düşüldükten sonra kalan kısmın % 75'inin desteklendiği anlaşılmış olduğundan; mevzuatına uygun olduğu anlaşılan bu tutar hakkında ilişilecek husus bulunmadığına,

Arta kalan Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alımı Giderleri (Geri Ödemeli) Desteği kapsamında hem ... hem de ...'tan alınan ... TL'den;

... TL'sinin ... tarihli ve ... sıra no.lu banka dekontu ile,

... TL'sinin de ... tarih ve ... no.lu, ... tarih ve ... no.lu, ... tarih

ve ... no.lu, ... tarih ve ... no.lu, ... tarih ve ... no.lu, ... tarih ve ... no.lu, ... tarih ve ... no.lu, ... tarih ve ... no.lu, ... tarih ve ... no.lu, ... tarih ve ... no.lu banka dekontlarıyla tahsil edildiği anlaşıldığından, bu tutarlar hakkında ilişilecek husus kalmadığına, söz konusu tahsilatların ilamda gösterilmesine, oy birliğiyle karar verildi.